

Sikiön kromosomi- poikkeavuuksien seulonta

Riskien suuruutta
kuvaavat kortit

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Näiden korttien avulla voidaan raskaana oleville havainnollistaa kromosomipoikkeavuuksien seulontaa. Kaikki kortit esittävät tilannetta raskausviikolla 16. Jos neuvonta tapahtuu aikaisemmin tai myöhemmin kuin raskausviikolla 16, riskit poikkeavat hieman korteissa esitetyistä.

Ohessa seuraavat 10 korttia käyttöönne:

- lapsivesinäytteen ja istukanäytteen ottamiseen liittyvää keskenmenoriskiä esittävä kortti
- kortit sikiöiden 21-trisomiariskistä, joissa esitetty myös näytteenottoon liittyvä keskenmenoriski, seuraaville raskaana olevien ikäryhmille:
  - 20–30-vuotiaille
  - 31–33-vuotiaille
  - 34–35-vuotiaille
  - 36–37-vuotiaille
  - 38–39-vuotiaille
  - 40-vuotiaille
  - 42-vuotiaille
  - 44-vuotiaille
- taulukko, jossa sikiön 21-trisomian tarkka esiintyvyys eri-ikäisillä naisilla raskausviikolla 16

Kortit ovat kaksipuolisia. Kunkin kortin yksi puoli esittää 21-trisomian todennäköisyyttä (tummanvihreät hahmot) ja näytteenottoon liittyvän keskenmenon riskiä (raidalliset hahmot) siten, että riskin suuruutta havainnollistavat hahmot on siroteltu sattumanvaraisesti kortin naisjoukkoon. Kortin toisella puolella sama asia taas esitetään siten, että 21-trisomian ja keskenmenon riskiä kuvaava naismäärä on jonossa.

Suosittelimme, että raskaana oleville näytetään ensin kortin se puoli, jossa riskiä havainnollistavat hahmot ovat sattumanvaraisessa järjestyksessä. Se esittää, ettei tiedetä, keillä riskit toteutuvat (toisin sanoen tiedetään vain todennäköisyys, riskiluku). Samalla voidaan kertoa, että 21-trisomian ja keskenmenon riski voivat osua myös samaan naiseen. Kortin toista puolta voidaan käyttää ilmaisemaan riskien suuruutta, koska jonoon asetetut naissymbolit auttavat siinä parhaiten. Tarvittaessa riskin suuruuden hahmottamisen apuna voidaan myös käyttää taulukkokorttia, jossa 21-trisomian esiintyminen on ilmaistu riskilukuina.

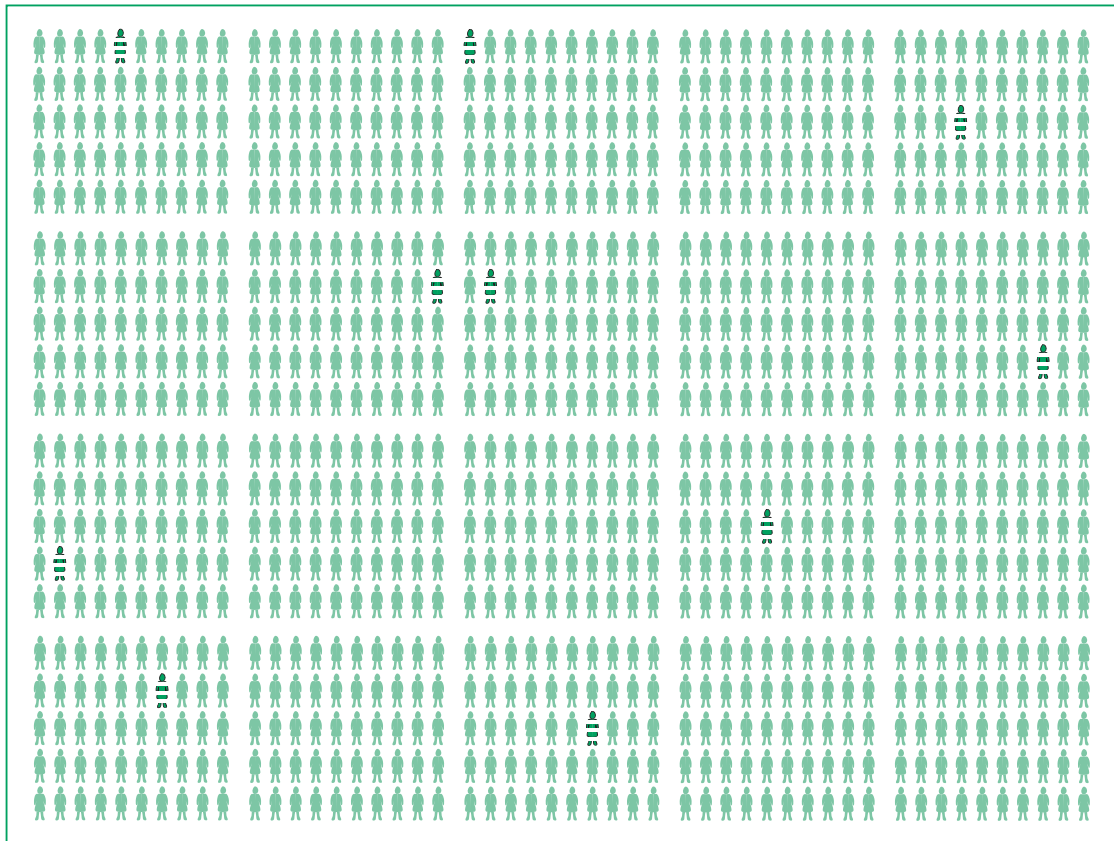
Finohtan sikiöseulontojen asiantuntijatyöryhmän puolesta

Jaana Leipälä
ylilääkäri
Finohta, THL

Lapsivesi- tai istukkanäytteen ottoon liittyvä keskenmenoriski on 1:100.

Yhteensä 1 000 naista

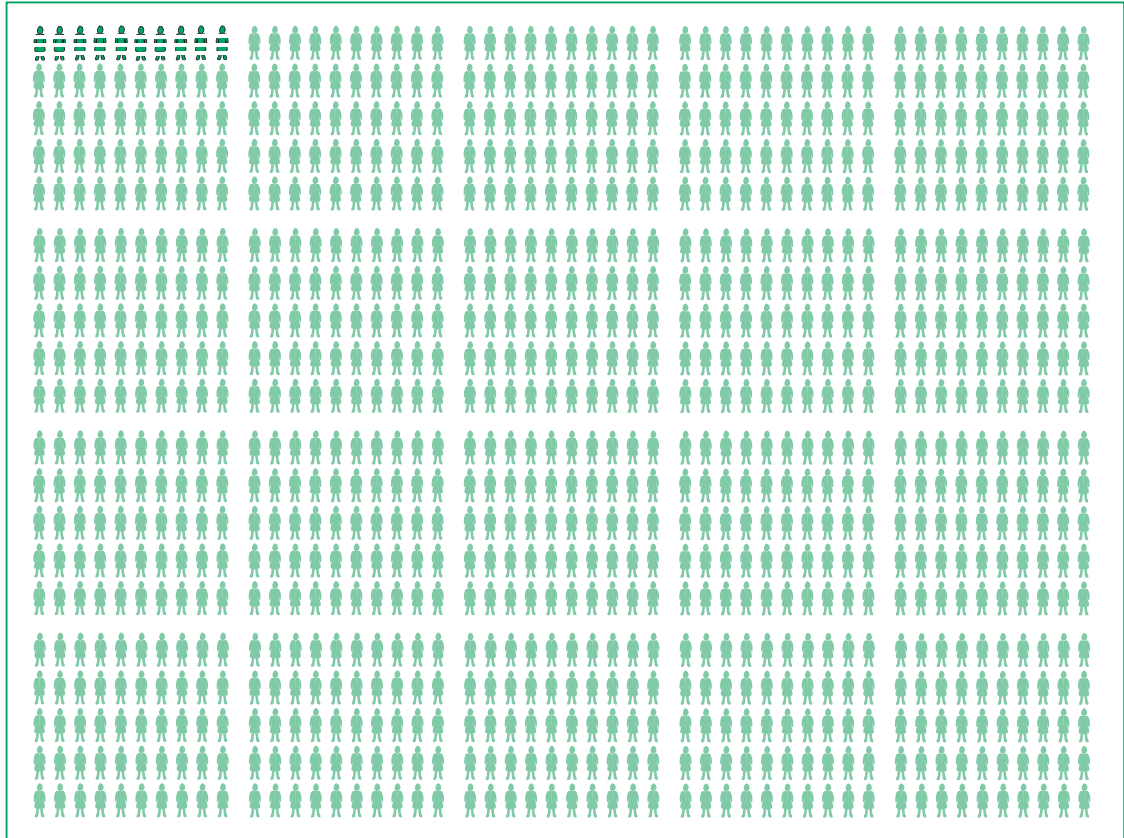
- Lapsivesi- tai
  - istukkanäytteen
  - ottoon liittyvä
  - keskenmenoriski on
- 1:100.

Lapsivesi- tai istukkanäytteen ottoon liittyvä keskenmenoriski on 1:100.

Yhteensä 1 000 naista

- Lapsivesi- tai istukkanäytteen
- ottoon liittyvä
- keskenmenoriski on 1:100.

Sikiöseulonta, 20–30-vuotiaat

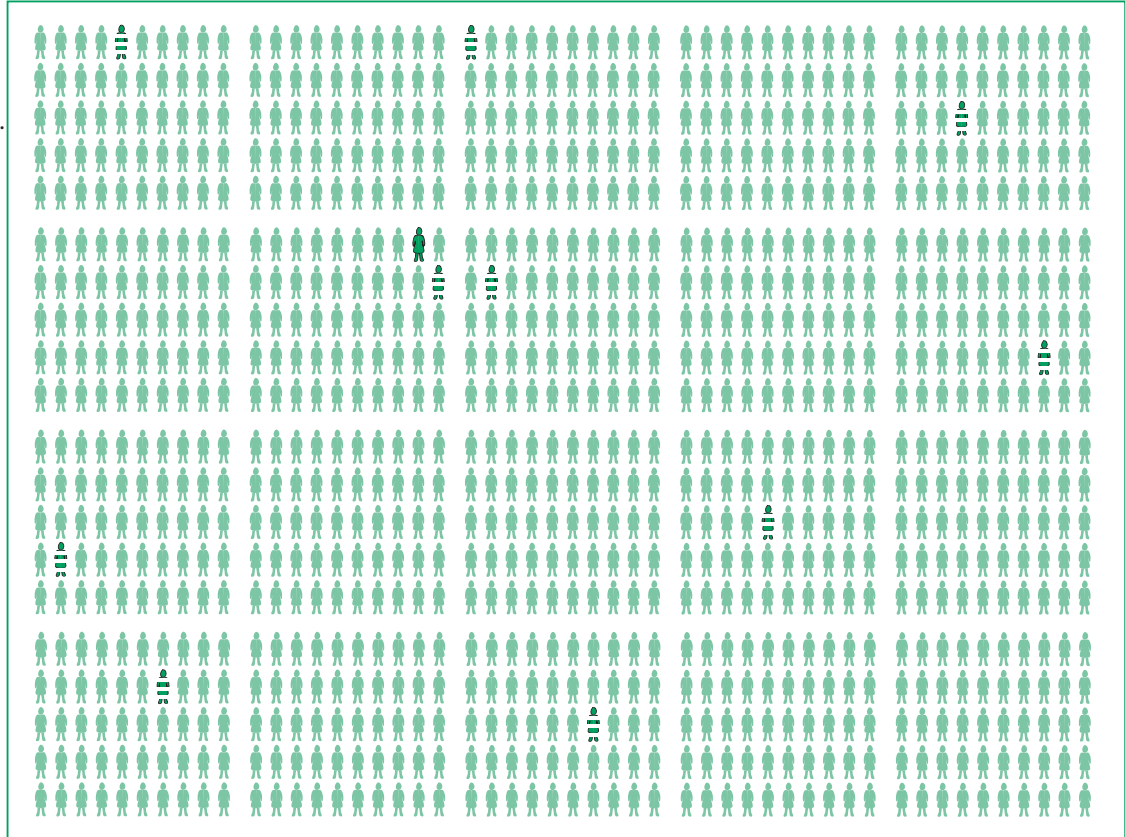
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 20–30-vuotiailla
1:1000 (1:703–1:1200).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

20–30-v.

Sikiöseulonta, 20–30-vuotiaat

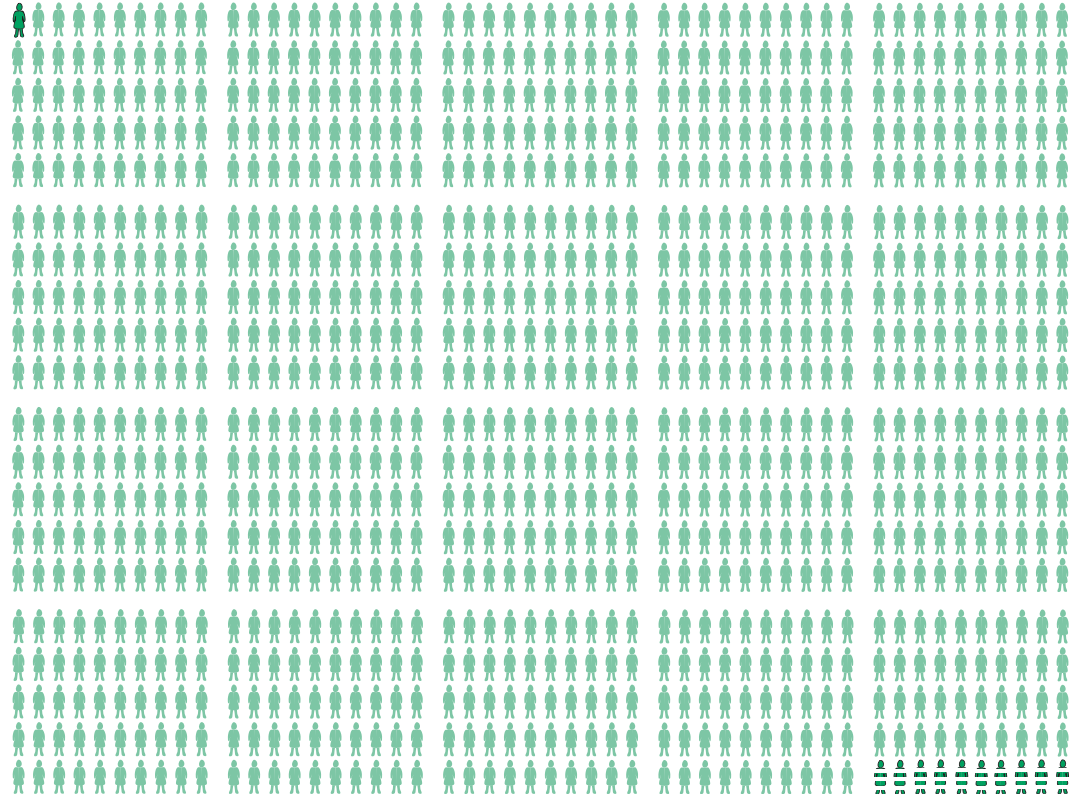
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 20–30-vuotiailla
1:1000 (1:703–1:1200).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

20–30-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 31–33-vuotiaat

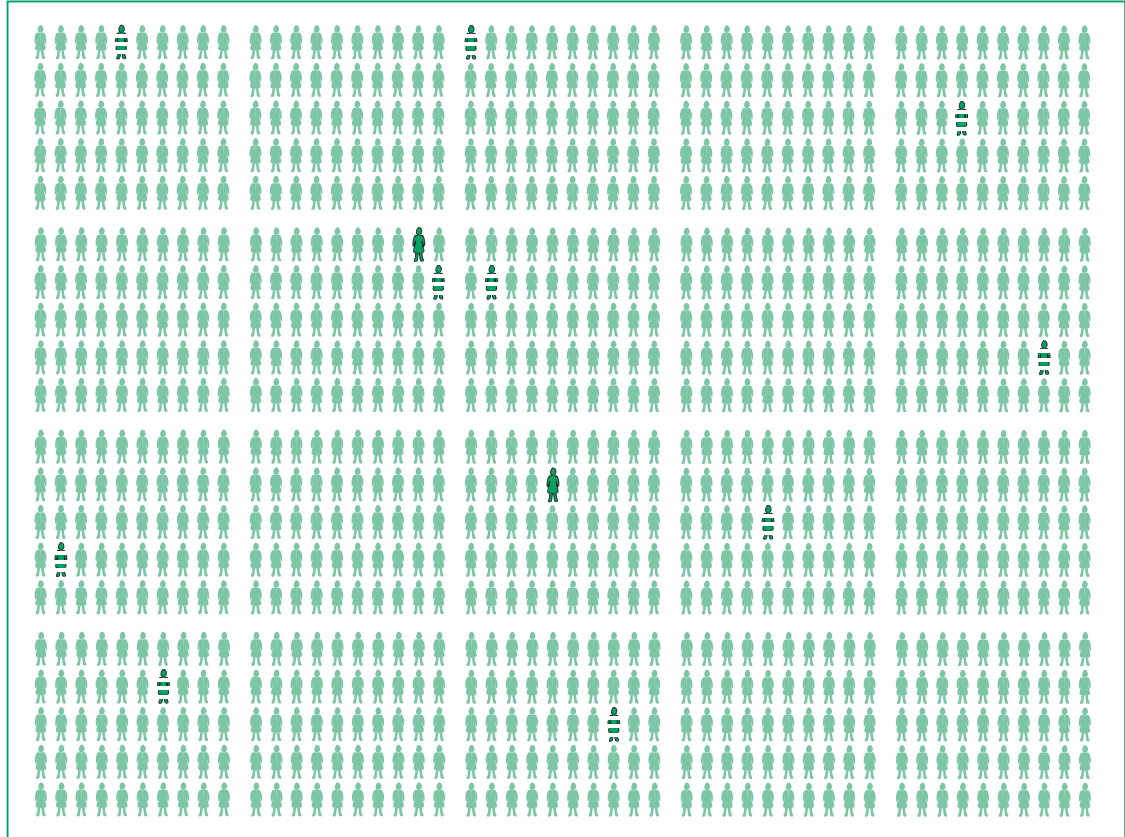
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 31–33-vuotiailla
1:500 (1:430–1:610).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

31–33-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 31–33-vuotiaat

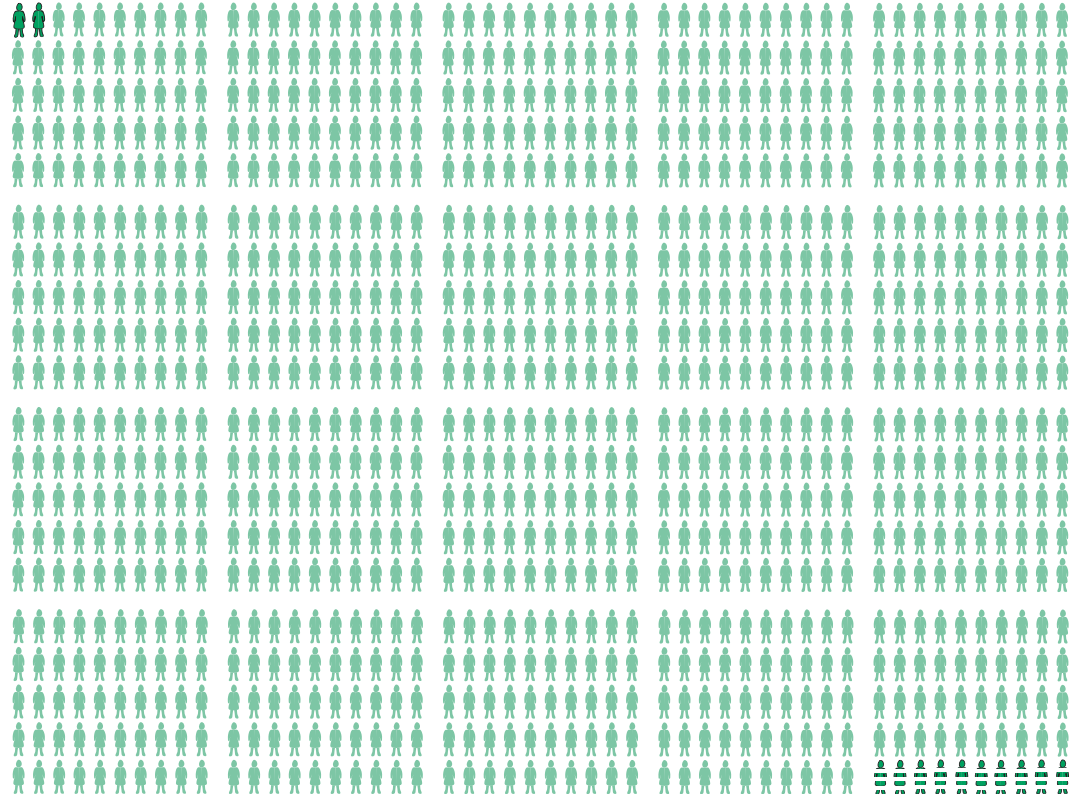
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 31–33-vuotiailla
1:500 (1:430–1:610).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

31–33-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 34–35-vuotiaat

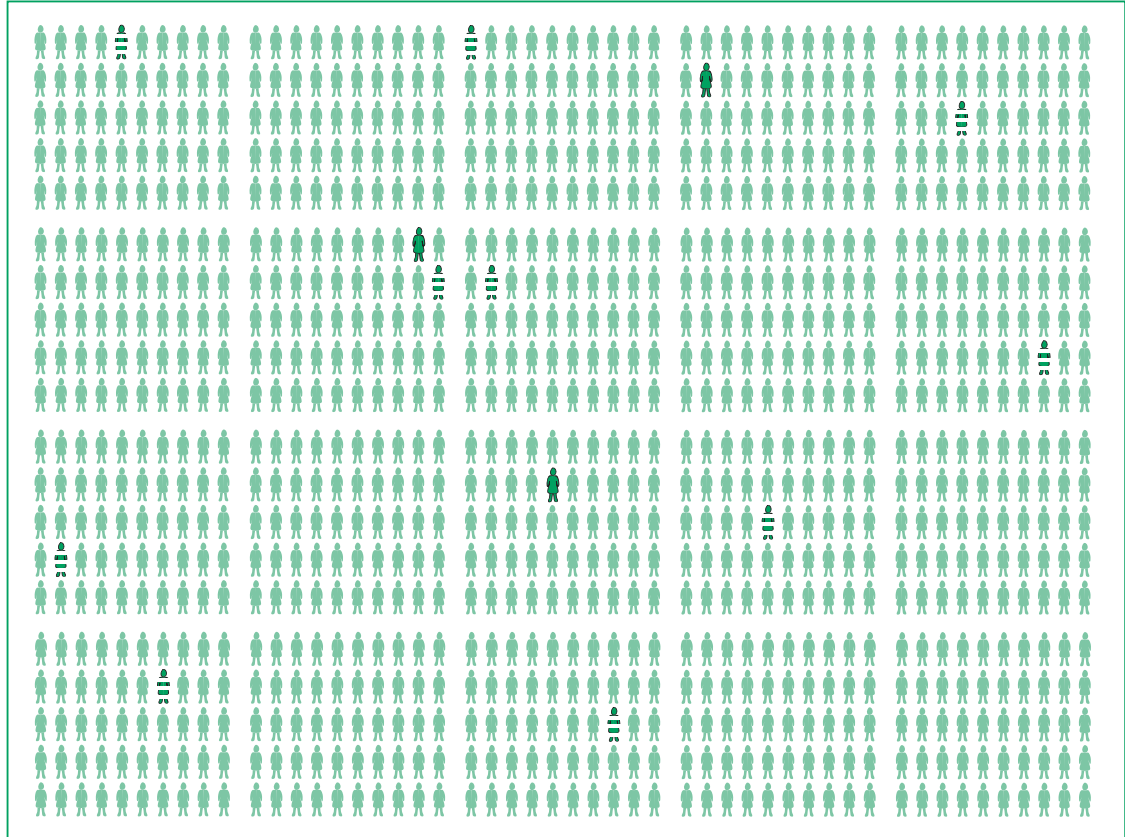
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 34–35-vuotiailla
1:300 (1:280–1:350).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

34–35-v.

Sikiöseulonta, 34–35-vuotiaat

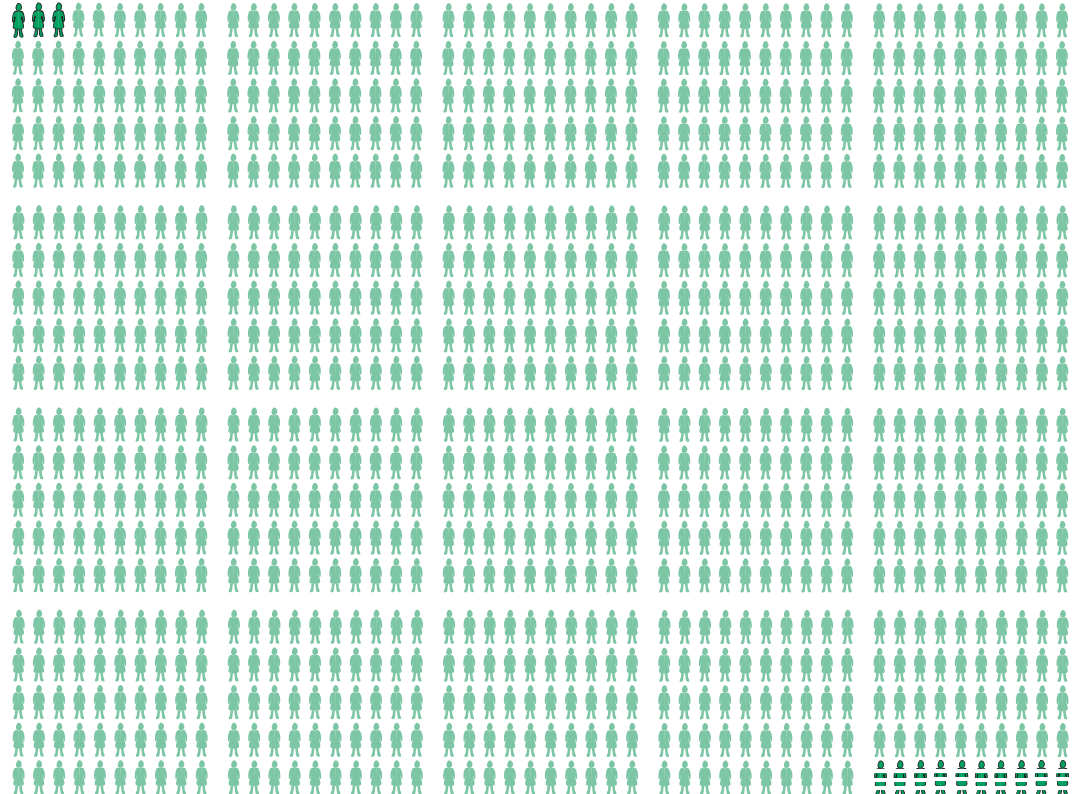
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 34–35-vuotiailla
1:300 (1:280–1:350).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

34–35-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 36–37-vuotiaat

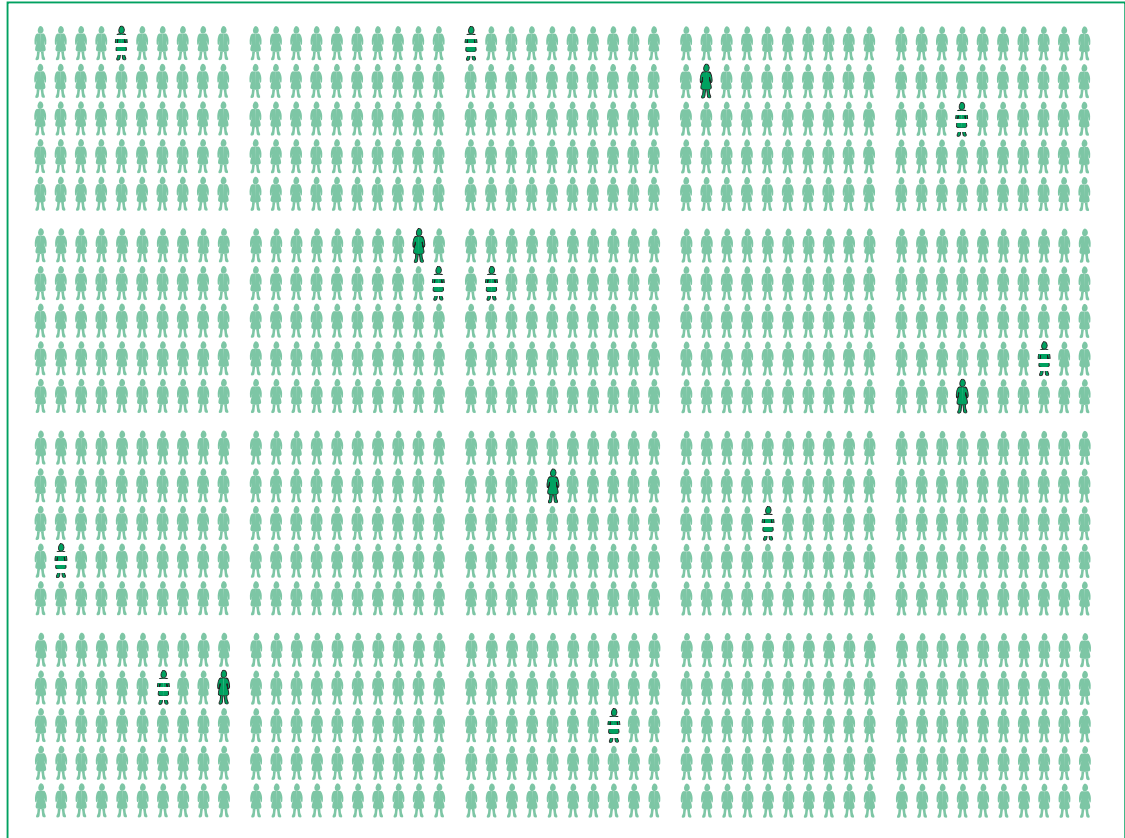
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 36–37-vuotiailla
1:200 (1:171–1:220).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

36–37-v.

Sikiöseulonta, 36–37-vuotiaat

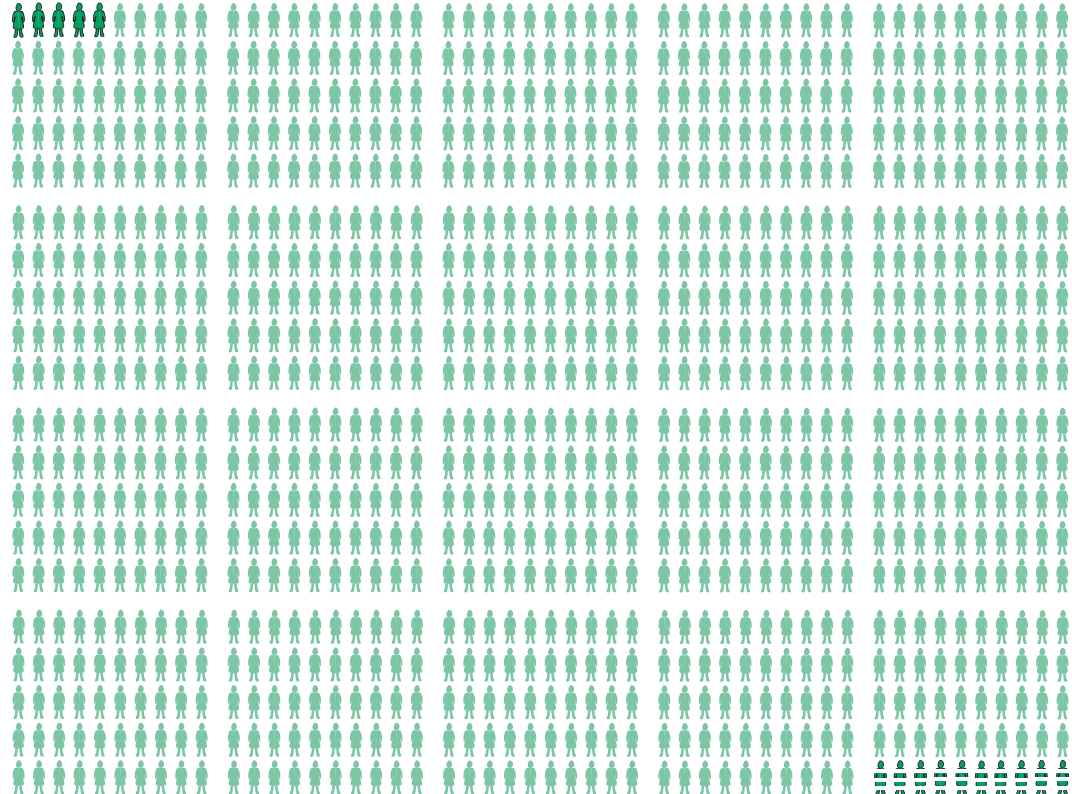
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 36–37-vuotiailla
1:200 (1:171–1:220).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

36–37-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 38–39-vuotiaat

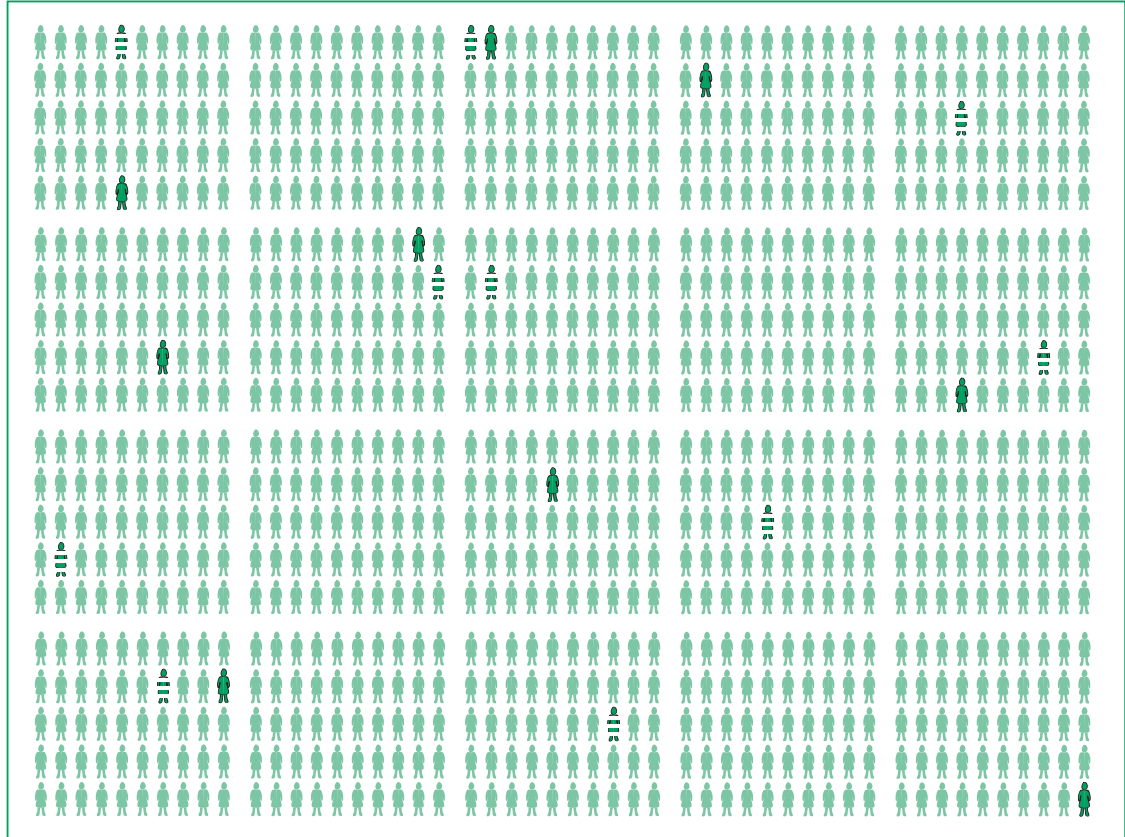
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 38–39-vuotiailla
1:110 (1:100–1:131).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

38–39-v.

Sikiöseulonta, 38–39-vuotiaat

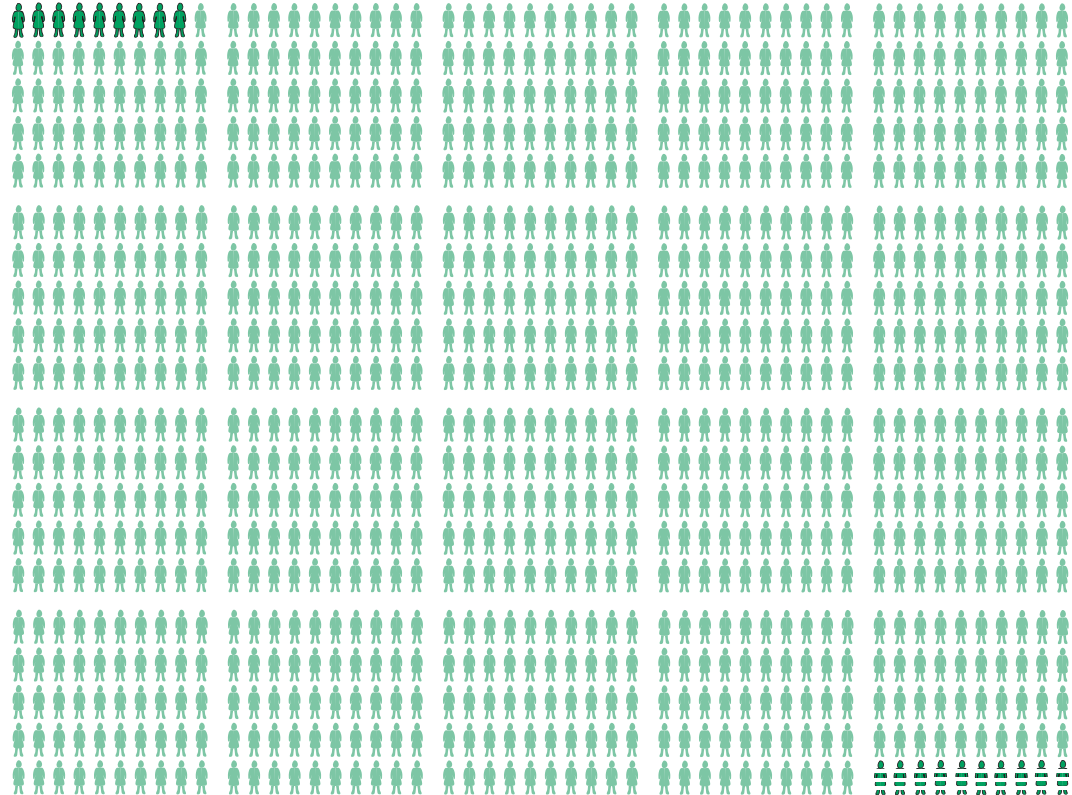
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 38–39-vuotiailla
1:110 (1:100–1:131).

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

38–39-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 40-vuotiaat

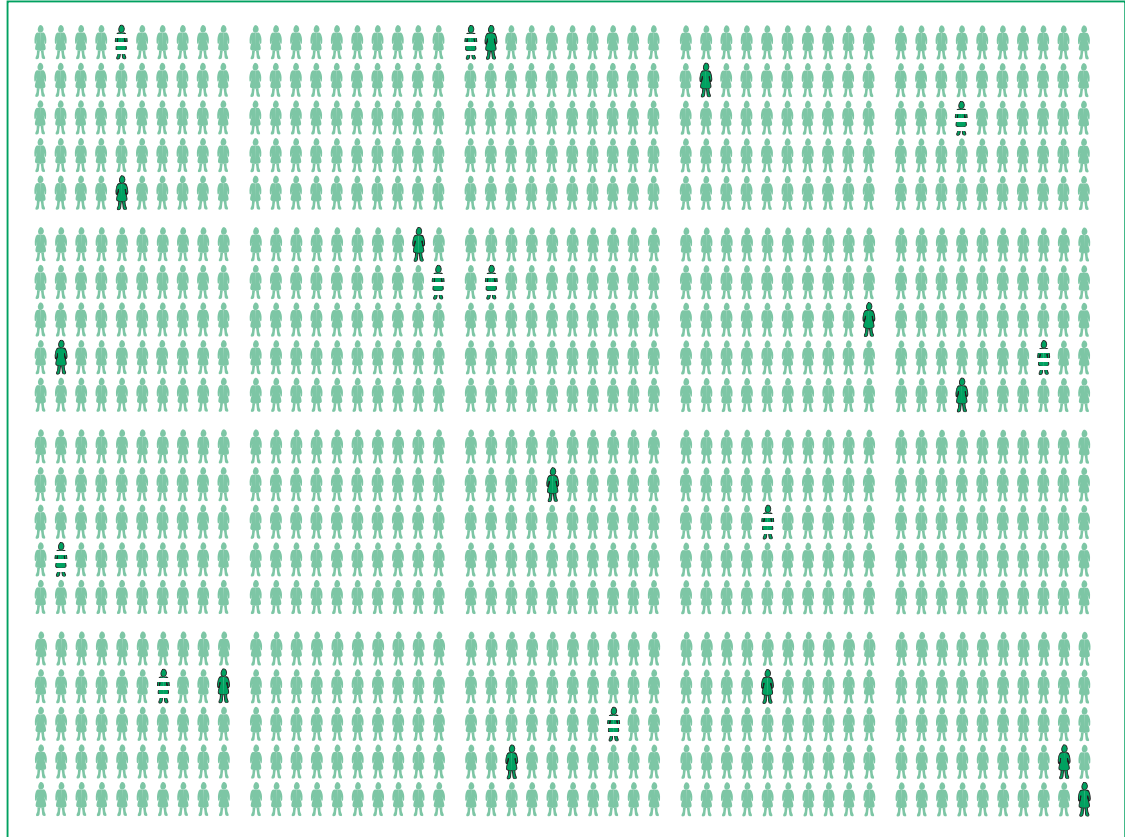
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 40-vuotiailla 1:76

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

40-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 40-vuotiaat

Yhteensä 1 000 naista

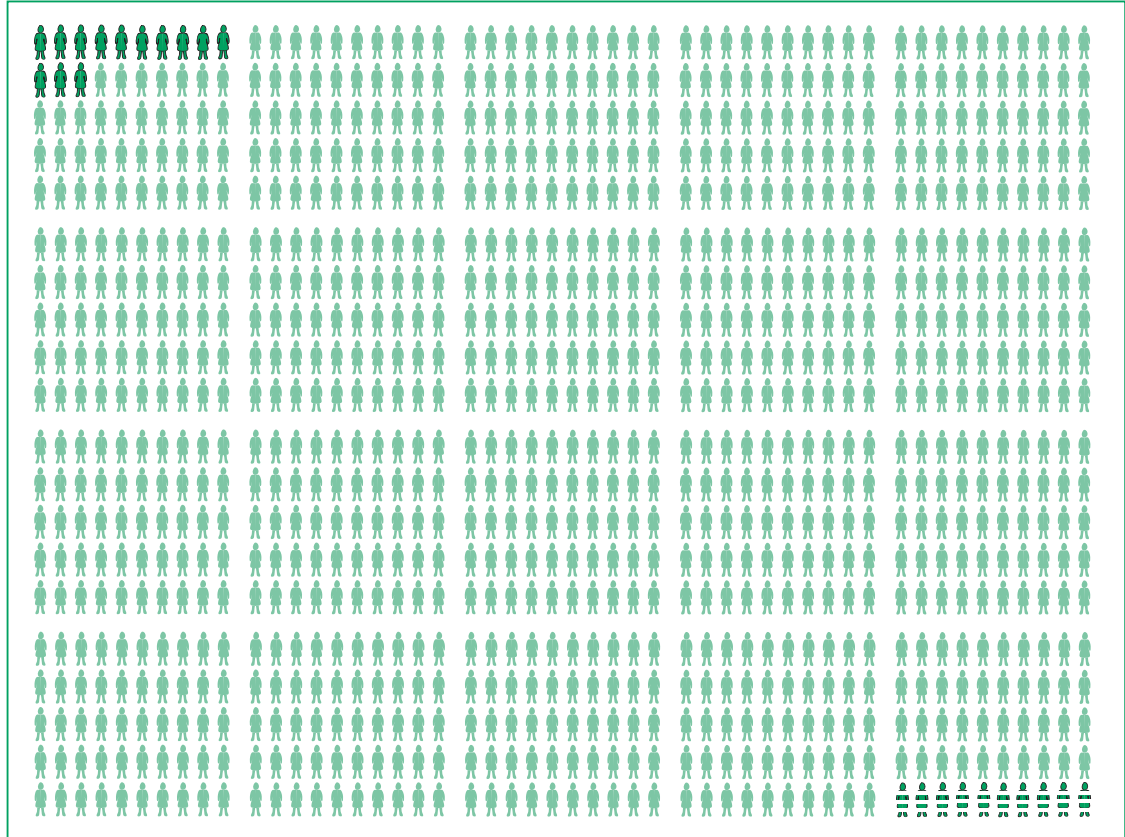

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 40-vuotiailla 1:76.

Lapsivesi- tai istukkanäytteen ottoon liittyvä keskenmenoriski on 1:100.

40-v.

Sikiöseulonta, 42-vuotiaat

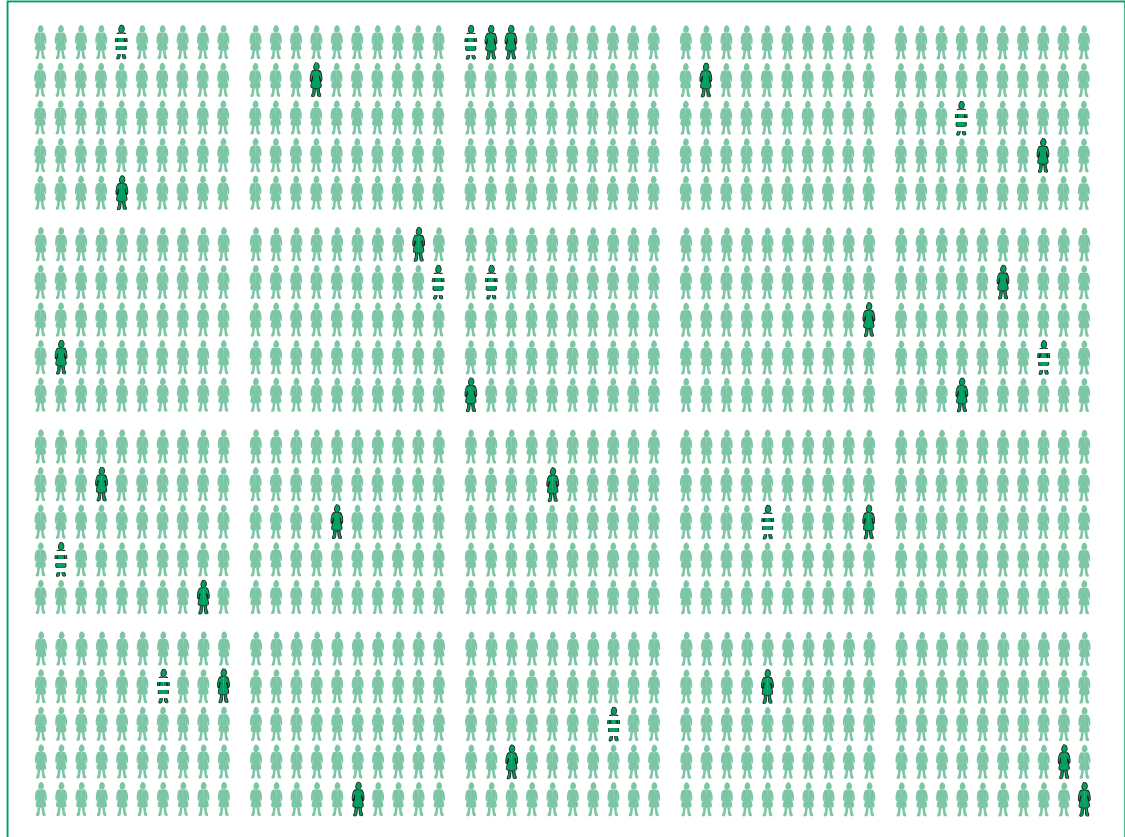
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 42-vuotiailla 1:43

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

42-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 42-vuotiaat

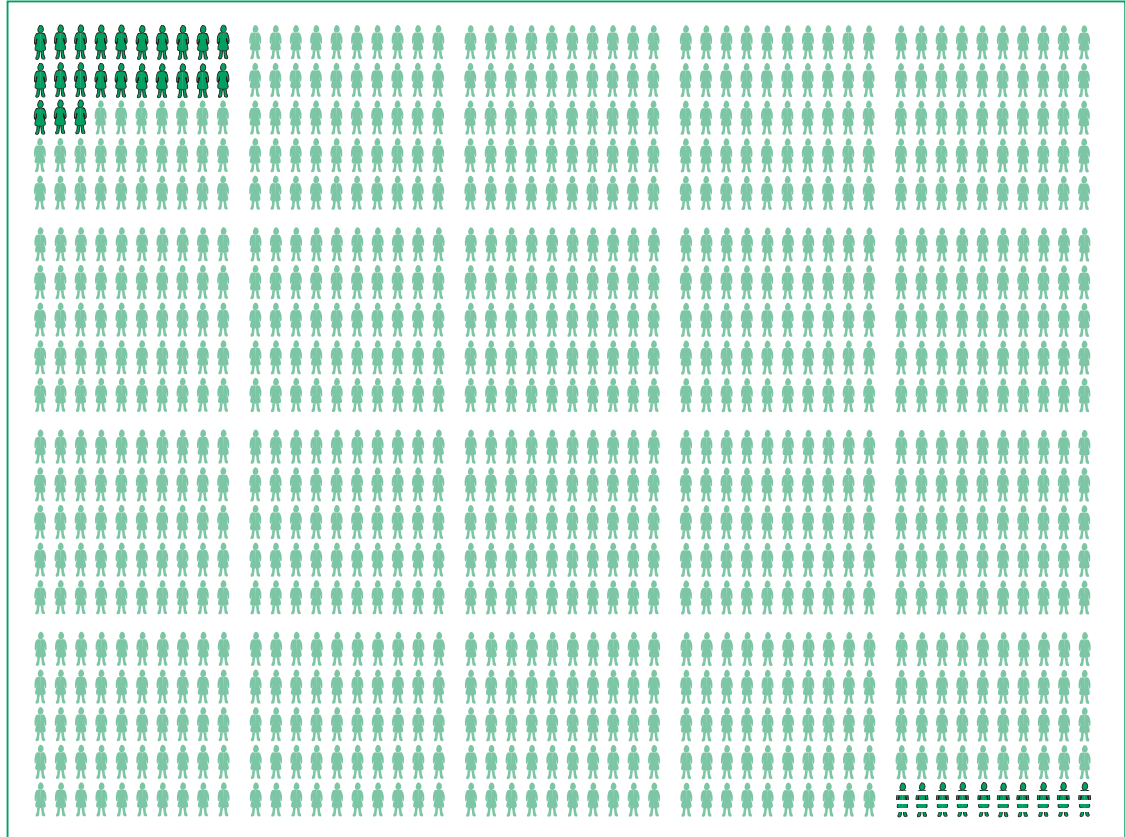
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 42-vuotiailla 1:43.

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

42-v.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sikiöseulonta, 44-vuotiaat

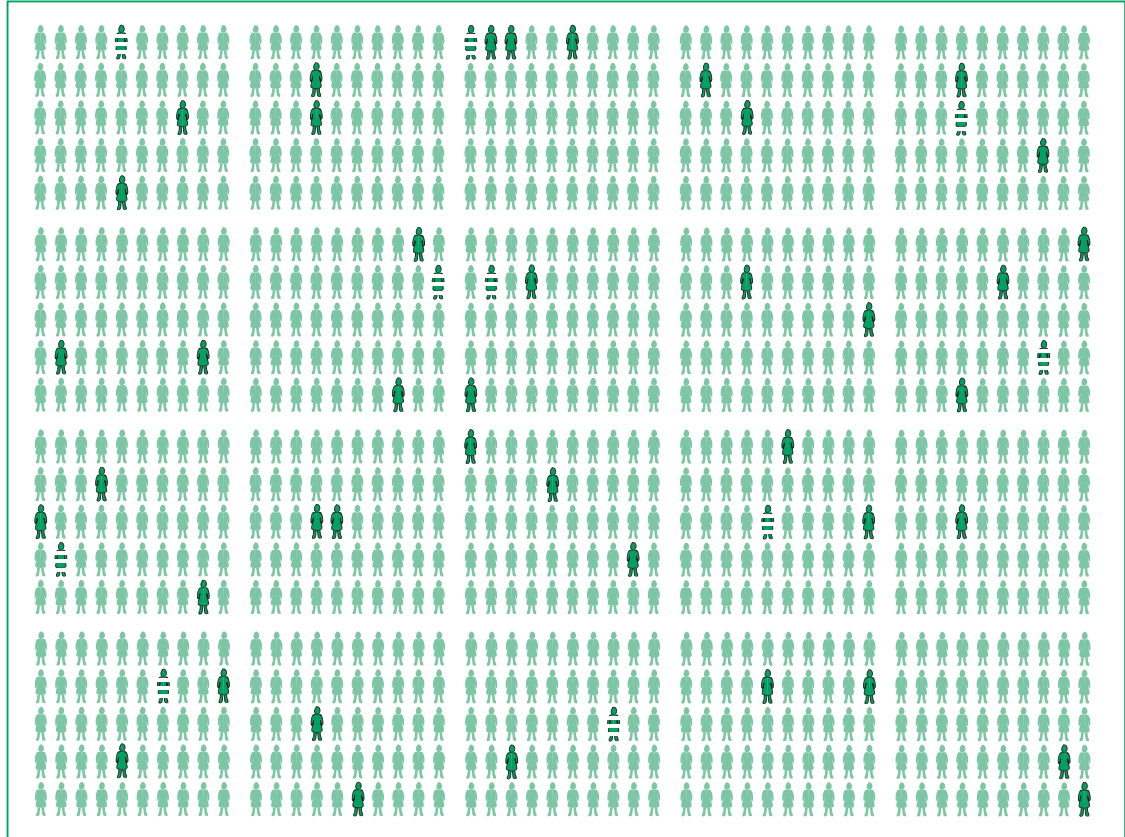
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 44-vuotiailla 1:24.

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

44-v.

Sikiöseulonta, 44-vuotiaat

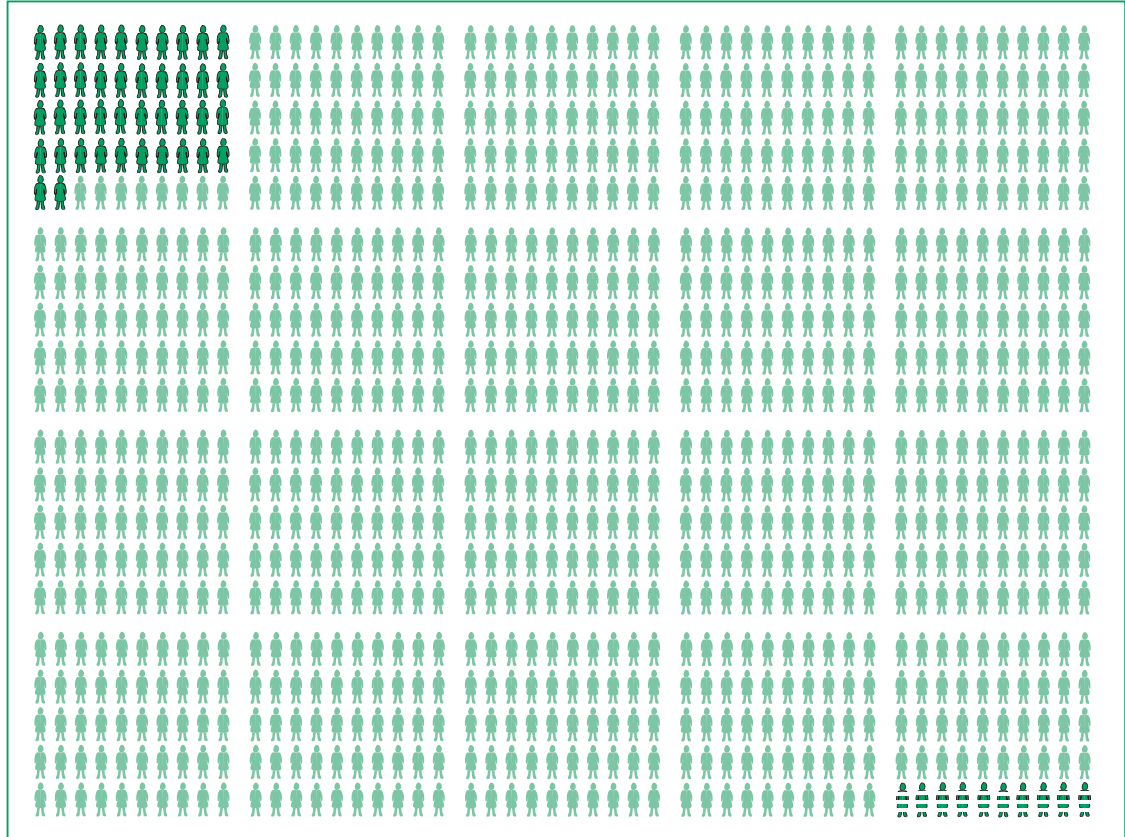
Yhteensä 1 000 naista

Sikiön 21-trisomian
riski raskausviikolla 16
on 44-vuotiailla 1:24.

Lapsivesi- tai
istukanäytteen
ottoon liittyvä
keskenmenoriski on
1:100.

44-v.

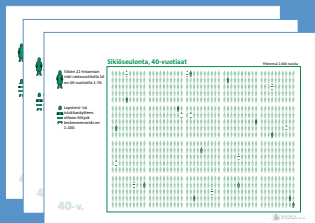

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

**21-trisomian riski eri-ikäisillä
raskaana olevilla naisilla
raskausviikolla 16**

Raskaana olevan naisen ikä (v)	21-trisomian riski raskausviikolla 16
20	1 : 1 200
25	1 : 1 062
30	1 : 703
31	1 : 610
32	1 : 518
33	1 : 430
34	1 : 350
35	1 : 280
36	1 : 220
37	1 : 171
38	1 : 131
39	1 : 100
40	1 : 76
41	1 : 57
42	1 : 43
43	1 : 32
44	1 : 24
45	1 : 18

Lähde: R. J. M. Snijders, K. Sundberg, W. Holzgreve, G. Henry and K. H. Nicolaides,
Ultrasound Obstet Gynecol 1999;13:167–170

Sikiön kromosomipoikkeavuuksien seulonta

Riskien suuruutta kuvaavat kortit

Riskien ja todennäköisyyksien hahmottaminen on vaikeaa. Näiden korttien kuvissa sikiön kromosomipoikkeavuuksien seulontaan liittyviä todennäköisyyksiä havainnollistetaan symboleiden (naishahmojen) lukumäärillä. Korttien avulla voidaan verrata lapsivesi- ja

istukkanäytteen ottoon liittyvän keskenmenoriskin suuruutta sikiön 21-trisomiariskin suuruuteen eri-ikäisillä raskaana olevilla raskausviikolla 16. Kortit on tarkoitettu äitiyshuollon henkilökunnan avuksi tilanteeseen, jossa raskaana oleville kerrotaan näistä riskeistä.

Toimittaneet: dosentti Jaana Leipälä ja professori Marjukka Mäkelä

Asiantuntijaryhmä:

Pirkko Anttila, kätilö, terveydenhoitaja

Niina Kovanen, kehittämisspäälikkö

Hannele Laivuori, dosentti, erikoislääkäri

Kannen kuva: Klaus Witt

© kirjoittajat ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Gummerus Kirjapaino Oy

Jyväskylä 2009

MUU275

ISBN 978-952-245-180-4 (painettu)

ISBN 978-952-245-181-1 (verkko)

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Julkaisujen myynti
www.thl.fi/kirjakauppa
Puhelin: 020 610 7190
Faksi: 020 610 7450

